

Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Sammanfattning

I betänkandet behandlar justitiekottet regeringens proposition 2013/14:254 Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang och en motion som väckts med anledning av propositionen.

Utskottet ställer sig bakom de förslag som lämnas i propositionen och föreslår att riksdagen avslår följdmotionen.

I propositionen föreslås en ny lag som gör det möjligt för Polismyndigheten att föra ett register med uppgifter om personer med tillträdesförbud (tillträdesförbudsregistret). De uppgifter som ska få registreras och behandlas är bl.a. namn, fotografi, omfattningen av beslut om tillträdesförbud och överträdelse av gällande tillträdesförbud. Dessutom föreslås att det i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottssammanhang införs en bestämmelse som ger en polisman eller annan anställd vid Polismyndigheten rätt att fotografera den som har tillträdesförbud eller skäligen kan antas få det, om syftet är att fotografiet ska tillföras tillträdesförbudsregistret.

Idrottsorganisationer ska kunna få tillgång till och behandla uppgifter från registret om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelse av ett tillträdesförbud. Uppgifterna ska få lämnas ut på medium för automatiserad behandling.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2015.

I betänkandet finns en reservation (V).

Innehållsförteckning

Sammanfattning.....	1
Utskottets förslag till riksdagsbeslut.....	3
Redogörelse för ärendet.....	4
Utskottets överväganden.....	5
Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang	5
Propositionen	5
Motionen	7
Konstitutionsutskottets yttrande.....	7
Justitieutskottets ställningstagande	8
Reservation	9
Avslag på propositionen, punkt 1 (V)	9
<i>Bilaga 1</i>	
Förteckning över behandlade förslag.....	10
Propositionen	10
Följdmotionen	10
<i>Bilaga 2</i>	
Regeringens lagförslag	11
<i>Bilaga 3</i>	
Konstitutionsutskottets yttrande 2014/15:KU3y.....	18

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Avslag på propositionen

Riksdagen avslår motion

2014/15:45 av Rossana Dinamarca m.fl. (V).

Reservation (V)

2. Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Riksdagen antar regeringens förslag till

1. lag om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang,
2. lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang,
3. lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400),
4. lag om ändring i polisdatalagen (2010:361),
5. lag om ändring i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall.

Därmed bifaller riksdagen proposition 2013/14:254 punkterna 1–5.

Stockholm den 22 januari 2015

På justitieutskottets vägnar

Beatrice Ask

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Beatrice Ask (M), Annika Hirvonen (MP), Helene Petersson i Stockaryd (S), Elin Lundgren (S), Krister Hammarbergh (M), Arhe Hamednaca (S), Kent Ekeröth (SD), Anti Avsan (M), Johan Hedin (C), Anders Hansson (M), Petter Löberg (S), Adam Marttinen (SD), Linda Snecker (V), Andreas Carlson (KD), Lawen Redar (S), Sanne Eriksson (S) och Robert Hannah (FP).

Redogörelse för ärendet

Lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang kom till i syfte att förstärka skyddet mot brottslighet och andra ordningsstörningar vid idrottsarrangemang. Ytterligare en åtgärd som har vidtagits för att förbättra förutsättningarna för att idrottsarrangemang ska kunna genomföras på ett tryggt och säkert sätt var att inrätta en nationell samordnare – och tillika särskild utredare – vars uppdrag var att lämna förslag till hur brottslighet i samband med idrottsarrangemang kan motverkas. Utredaren lämnade den 11 april 2012 delbetänkandet Mindre våld för pengarna (SOU 2012:23) och den 21 mars 2013 slutbetänkandet Mera glädje för pengarna (SOU 2013:19). Av delbetänkandet framgår att lagen om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang har haft en positiv effekt för att minska störningarna i samband med idrottsarrangemang. För att lagen emellertid ska vara effektiv föreslog utredaren att idrottsorganisationerna skulle ges möjlighet att föra register över personer med tillträdesförbud. Delbetänkandet innehöll även andra lagförslag, vilket bl.a. har resulterat i promemorian Maskeringsförbud vid idrottsarrangemang (Ds 2014:44) som överlämnades till regeringen den 11 december 2014. Övriga lagförslag bereds vidare i Regeringskansliet.

I proposition 2013/14:254 Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang föreslås en ny lag som gör det möjligt för Polismyndigheten att föra ett register med uppgifter om personer med tillträdesförbud (tillträdesförbudsregistret). Utöver Polismyndigheten ska idrottsorganisationer kunna få tillgång till och behandla uppgifter från registret om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelser av tillträdesförbud.

Förslaget till riksdagsbeslut återges i bilaga 1. Lagförslaget finns i bilaga 2. Lagförslagen har granskats av Lagrådet.

Med anledning av propositionen har en motion väckts. Förslaget i motionen återges i bilaga 1.

Justitiekommittén har gett konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över propositionen och följdmotionen. Konstitutionsutskottet lämnade den 9 december 2014 ett sådant yttrande. Yttrandet finns i bilaga 3.

Utskottets överväganden

Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår därmed motionsyrkandet om avslag på propositionen. Jämför reservation (V).

Propositionen

Idrottsorganisationerna har ansvaret för att idrottsarrangemang anordnas på ett tryggt sätt samtidigt som samhället måste tillhandahålla ett regelsystem som ger ett gott stöd i deras arbete mot våld och ordningsstörningar. Som framgår i avsnittet Redogörelse för ärendet har regeringen i detta syfte vidtagit en rad åtgärder. Ytterligare förslag som lämnats i betänkandet SOU 2012:23 bereds för närvarande i Regeringskansliet. Trots de åtgärder som vidtagits förekommer fortfarande våld och andra ordningsstörningar inne på arenorna i betydande omfattning, även om ordningsläget i många avseenden har förbättrats (prop. s. 20). Det finns således ett tydligt behov av att vidta ytterligare åtgärder för att motverka ordningsstörningar och våld under och i samband med idrottsarrangemang. Ett viktigt led i det arbetet är att se till att meddelade tillträdesförbud följs.

Regeringen konstaterar att en förutsättning för att idrottsorganisationerna ska kunna ta sitt ansvar för säkerheten är att de har möjlighet att förhindra att personer med tillträdesförbud släpps in när ett idrottsarrangemang äger rum. Även polisen har ett behov av uppgifter om de personer som har tillträdesförbud för att kunna fullfölja sitt uppdrag (prop. s. 21 f.).

I propositionen föreslås därför en ny lag som gör det möjligt för Polismyndigheten att föra ett register med uppgifter om personer med tillträdesförbud (tillträdesförbudsregistret). De uppgifter som ska få registreras och behandlas är bl.a. namn, fotografi, omfattningen av beslut om tillträdesförbud och överträdelse av gällande tillträdesförbud. Det föreslås vidare att idrottsorganisationer ska kunna få tillgång till och behandla uppgifter från registret om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelse av ett tillträdesförbud. Lagen ger en uttömmande uppräkningslista över vilka personuppgifter som under dessa förutsättningar får registreras.

Enligt förslaget i den promemoria (Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang Ds 2013:77) som legat till grund för propositionen skulle idrottsorganisationerna ges direktåtkomst till registret. Detta avstyrktes av Lagrådet som bl.a. konstaterade att en sådan direktåtkomst för enskilda skulle innebära en nyhet i svensk lagstiftning. Regeringen anser (prop. s. 36) att

direktåtkomst, även om det skulle vara enkelt och kostnadseffektivt, skulle vara förenad med en rad komplicerade överväganden kring skyddet för den personliga integriteten medan ett elektroniskt överlämnande, exempelvis via e-post eller ett usb-minne, inte avsevärt skulle försvåra idrottsorganisationernas arbete med att förhindra överträdelser av tillträdesförbudet. En manuell tillgång till uppgifterna skulle däremot skapa praktiska problem. Därmed anser regeringen att det i nuläget inte finns tillräckliga skäl att ge idrottsorganisationerna direktåtkomst till registret men att de ska ges tillgång till uppgifterna på så sätt att informationen kan bearbetas, dvs. genom ett medium för automatiserad behandling. Regeringen understryker dock att en förutsättning för detta är att polisen utvecklar effektiva rutiner för att tillhandhålla utdrag ur registret på begäran av idrottsorganisationerna.

Hantering av personuppgifter innebär en risk för intrång i den personliga integriteten och det krävs därför en godtagbar balans mellan dels samhällets rättmätiga krav på att personer med tillträdesförbud hindras från att överträda det, dels skyddet för den personliga integriteten. Regeringen framhåller i propositionen (prop. s. 23) att det är viktigt att det finns tydliga regler för vilka uppgifter som får registreras, hur personuppgifterna i registret får användas och hur de ska skyddas. Regeringen anför vidare att skyddet för den personliga integriteten ytterligare kommer att tillgodoses genom förslagen om bestämmelser om tillgången till personuppgifter, gallring, tystnadsplikt, rättelse och skadestånd. En begränsning av den interna tillgången till personuppgifter för Polismyndighetens tjänstemän och för idrottsorganisationernas personal och funktionärer kommer i praktiken innebära att alla personuppgifter som finns i registret inte vid varje tillfälle behöver behandlas av all personal som får behandla dem. Ett exempel kan vara att en ordningsvakt som har till uppgift att identifiera personer vid insläpp endast får del av namn på och fotografier över personer med tillträdesförbud som förväntas komma till arrangemanget. Vidare kommer den som arbetar för eller utför uppdrag åt en idrottsorganisation och därigenom tar befattning med en uppgift ur registret, t.ex. säkerhetspersonal, att omfattas av en straffsanktionerad tystnadsplikt och därmed inte obehörigen får röja vad han eller hon har fått veta om någon enskilds personliga förhållanden.

För att ytterligare stärka integritetsskyddet får regeringen, eller den myndighet som regeringen bestämmer, möjlighet att meddela föreskrifter om den interna tillgången till personuppgifter. Att införa den föreslagna bestämmelsen i offentlighets- och sekretesslagen och att föreskriva att Polismyndigheten måste göra en behovsprövning i varje enskilt fall innan uppgifter lämnas ut förstärker ytterligare integritetsskyddet för den enskilde. Genom Polismyndighetens prövning säkerställs att idrottsorganisationen behöver uppgifterna för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelse av ett tillträdesförbud.

Vidare föreslås att det i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottssammanhang införs en bestämmelse som ger en polisman eller någon

annan anställd vid Polismyndigheten rätt att fotografera en person som har tillträdesförbud eller skäligen kan antas få det, om syftet är att fotografiet ska tillföras tillträdesförbudsregistret.

Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2015.

Motionen

I kommittémotion 2014/15:45 av Rossana Dinamarca m.fl. (V) föreslår motionärerna att riksdagen ska avslå propositionens förslag till lagstiftning. Motionärerna anser att den föreslagna lagen om ett tillträdesförbudsregister innebär risker för den personliga integriteten och att det är en mycket integritetskänslig åtgärd att personuppgifter från registret lämnas ut till enskilda, i detta fall idrottsorganisationer, på medium för automatiserad behandling. Motionärernas uppfattning är att enskilda inte ska ha tillgång till den här typen av personuppgifter. Vid en avvägning mellan nyttan och den praktiska betydelsen av ett tillträdesförbudsregister och det motstående intresset av att skydda enskildas personliga integritet anser motionärerna att skyddet för den personliga integriteten väger tyngre. Vidare uppger motionärerna att lagen om tillträdesförbud redan fyller sin funktion ur ett ordningsperspektiv och att det förefaller vara en oproportionerlig åtgärd att införa ett register mot bakgrund av det låga antal tillträdesförbud som hittills har meddelats.

Konstitutionsutskottets yttrande

Konstitutionsutskottet anför i sitt yttrande sammanfattningsvis följande.

Beslut om tillträdesförbud är ett viktigt led i arbetet för att öka tryggheten och trivseln vid idrottsarrangemang. Det är i första hand idrottsorganisationerna som ansvarar för säkerheten vid arrangemangen och det är därför angeläget att dessa kan se till att tillträdesförbuden efterlevs genom att förhindra att personer med tillträdesförbud släpps in på arrangemangen. En förutsättning för detta är att de har kännedom om vilka personer det gäller och kan identifiera dem vid inpasseringskontrollen.

Konstitutionsutskottet anser att regeringen i propositionen tydligt redogör för och motiverar varför de ingrepp i den personliga integriteten som lagförslagen medför är såväl nödvändiga som väl avvägda i förhållande till de fördelar och vinster som kan uppnås med åtgärderna. Utskottet noterar i sammanhanget att tillgången till och spridningen av de personuppgifter som finns i registret är reglerad och begränsad. Det finns dels föreskrifter som begränsar de ändamål för vilka uppgifterna får behandlas och den krets av personer som ska få ha tillgång till personuppgifterna, dels bestämmelser om gallring, tystnadsplikt och skadestånd. Mot denna bakgrund finns det enligt konstitutionsutskottet inga konstitutionella hinder mot att bifalla regeringens förslag på lag om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.

I fråga om tystnadsplikten kan vidare noteras att den innebär en inskränkning i yttrandefriheten. Även i det sammanhanget bör erinras om att tillgången till uppgifter ska vara begränsad enligt krav som ställs upp i den föreslagna lagen.

Slutligen ställer sig konstitutionsutskottet bakom regeringens bedömning när det gäller behovet av en ändring i offentlighets- och sekretesslagen. Utskottet föreslår därför att justitieutskottet tillstyrker propositionen i denna del.

Justitieutskottets ställningstagande

Möjligheten att besluta om tillträdesförbud är ett viktigt verktyg i det förebyggande arbetet mot våld i samband med idrottsarrangemang. För att ett tillträdesförbud ska vara effektivt måste emellertid meddelade tillträdesförbud följas. Utskottet delar regeringens bedömning att det är angeläget att de arrangerande idrottsorganisationerna har möjlighet att ta sitt ansvar för säkerheten genom att förhindra att personer med tillträdesförbud släpps in till ett idrottsarrangemang. En förutsättning för detta är att de har kännedom om vilka personer det gäller och att de kan identifiera dem. Propositionens förslag om att Polismyndigheten med hjälp av automatiserad behandling får föra ett register med uppgifter om personer med tillträdesförbud och att berörda idrottsorganisationer får tillgång till uppgifterna i registret i enlighet med förslaget gör det möjligt för dem att på ett ändamålsenligt sätt kunna upprätthålla ett gällande beslut om tillträdesförbud.

Som konstitutionsutskottet framhåller ger regeringsformen skydd mot betydande intrång i den personliga integriteten. En lag om register över tillträdesförbud innebär en risk för intrång i den personliga integriteten. En sådan begränsning av regeringsformens skydd får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den. En avvägning måste med andra ord alltid göras mellan intrånget i den enskildas integritet och det intresse som den föreslagna lagstiftningen har till syfte att värna. I likhet med konstitutionsutskottet anser justitieutskottet att regeringen i propositionen tydligt redogör för och motiverar varför de ingrepp i den personliga integriteten som lagförslagen medför är såväl nödvändiga som väl avvägda i förhållande till de fördelar och vinster som kan uppnås med åtgärderna. Som konstitutionsutskottet påpekar är tillgången till och spridningen av de personuppgifter som finns i registret reglerad och begränsad. Justitieutskottet konstaterar vidare att konstitutionsutskottet inte funnit några konstitutionella hinder mot att bifalla propositionen.

Med det anförda föreslår justitieutskottet att riksdagen bifaller propositionen och att riksdagen avslår motion 2014/15:45 (V).

Reservation

Avslag på propositionen, punkt 1 (V)

av Linda Snecker (V).

Förslag till riksdagsbeslut

Jag anser att förslaget till riksdagsbeslut under punkt 1 borde ha följande lydelse:

Riksdagen avslår regeringens förslag. Därmed bifaller riksdagen motion 2014/15:45 av Rossana Dinamarca m.fl. (V).

Ställningstagande

Vid en avvägning mellan nyttan och den praktiska betydelsen av ett tillträdesförbudsregister och det motstående intresset av att skydda enskildas personliga integritet anser jag att skyddet för den personliga integriteten väger tyngre. Vidare anser jag att enskilda, i detta fall idrottsorganisationer, inte ska ha tillgång till den här typen av personuppgifter och att förfarandet är en mycket integritetskänslig åtgärd. Ur ett ordningsperspektiv fyller lagen (2005:321) om tillträdesförbud redan sin funktion och även i förhållande till det låga antal tillträdesförbud som hittills meddelats förefaller det som en oproportionerlig åtgärd att införa ett register. Det är min uppfattning att man i stället för att fokusera på olika former av repressiva åtgärder för att minska det idrottsrelaterade våldet måste stärka det förebyggande arbetet. Mot bakgrund av det anförda anser jag att regeringens förslag ska avslås.

BILAGA I

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2013/14:254 Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang:

1. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.
2. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.
3. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).
4. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361).
5. Riksdagen antar regeringens förslag till lag om ändring i lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall.

Följdmotionen

2014/15:45 av Rossana Dinamarca m.fl. (V):

Riksdagen avslår regeringens proposition 2013/14:254 Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Härigenom föreskrivs följande.

Lagens syfte

1 § Syftet med denna lag är att göra det möjligt för Polismyndigheten och idrottsorganisationer som anordnar idrottsarrangemang att behandla personuppgifter för att på ett ändamålsenligt sätt kunna upprätthålla gällande beslut om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang och att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid sådan behandling.

Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

2 § Polismyndigheten får med hjälp av automatiserad behandling föra ett register med uppgifter om personer som har meddelats tillträdesförbud enligt lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang (tillträdesförbudsregistret).

Lagens tillämpningsområde

3 § Denna lag gäller behandling av personuppgifter för att upprätthålla gällande beslut om tillträdesförbud. Lagen gäller vid

1. Polismyndighetens behandling av personuppgifter i tillträdesförbudsregistret, och
2. idrottsorganisationers behandling av personuppgifter från tillträdesförbudsregistret.

Lagen gäller behandling som är helt eller delvis automatiserad eller om personuppgifterna ingår i eller är avsedda att ingå i en strukturerad samling av personuppgifter som är tillgängliga för sökning eller sammanställning enligt särskilda kriterier. Lagen gäller även för annan behandling i fall som avses i 14 §.

Förhållandet till personuppgiftslagen

4 § Vid behandling av personuppgifter som omfattas av denna lag gäller personuppgiftslagen (1998:204), om inte annat följer av denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av den.

Personuppgiftsansvar

5 § Polismyndigheten är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som myndigheten utför enligt denna lag.

Varje idrottsorganisation är personuppgiftsansvarig för den behandling av personuppgifter som organisationen utför.

Ändamål med personuppgiftsbehandlingen

6 § Polismyndigheten får behandla personuppgifter i tillträdesförbudsregistret om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelse av ett tillträdesförbud.

Personuppgifter som behandlas enligt första stycket får också behandlas av Polismyndigheten för att tillhandahålla idrottsorganisationer den information som behövs för att dessa ska kunna upprätthålla gällande beslut om tillträdesförbud och för att fullgöra myndighetens uppgiftslämnande som sker i överensstämmelse med lag eller förordning. I övrigt gäller 9 § första stycket d och andra stycket personuppgiftslagen (1998:204).

7 § En idrottsorganisation får behandla personuppgifter från tillträdesförbudsregistret om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelse av ett tillträdesförbud vid ett idrottsarrangemang som organisationen anordnar.

Registrets innehåll

8 § Tillträdesförbudsregistret får endast innehålla de personuppgifter om en person som har meddelats tillträdesförbud

1. som behövs för de ändamål som anges i 6 § första stycket, och
2. som avser
 - a) namn,
 - b) personnummer eller samordningsnummer,
 - c) folkbokföringsadress och annan stadigvarande adress,
 - d) alias,
 - e) fotografi,
 - f) anknytning till idrott och idrottsorganisation,
 - g) omfattningen och giltighetstiden av beslut om tillträdesförbud, och
 - h) överträdelse av gällande tillträdesförbud.

Utlämnande av personuppgifter

9 § En idrottsorganisation har, trots sekretess enligt 35 kap. 4 a § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400), rätt att ta del av personuppgifter i tillträdesförbudsregistret, om det behövs för de ändamål som anges i 7 §.

Utlämnande på medium för automatiserad behandling

10 § Om en personuppgift får lämnas ut från tillträdesförbudsregistret, får det göras på medium för automatiserad behandling.

Tillgången till personuppgifter

11 § Tillgången till personuppgifter ska begränsas till vad den som arbetar vid Polismyndigheten eller som arbetar eller utför uppdrag åt en id-

rottsorganisation behöver för att kunna fullgöra arbetsuppgifterna eller uppdraget.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om tillgången till personuppgifter.

Gallring

12 § En uppgift i tillträdesförbudsregistret ska gallras om uppgiften inte längre behövs för de ändamål som anges i 6 § första stycket, dock senast när tillträdesförbudets giltighetstid löper ut eller om tillträdesförbudet dessförinnan upphävs.

13 § En uppgift som en idrottsorganisation har fått tillgång till från tillträdesförbudsregistret ska tas bort om uppgiften inte längre behövs för de ändamål som anges i 7 §, dock senast när tillträdesförbudets giltighetstid löper ut eller om tillträdesförbudet dessförinnan upphävs.

Tystnadsplikt

14 § Den som arbetar eller utför uppdrag åt en idrottsorganisation och som tar befattning med en uppgift som har inhämtats med stöd av denna lag får inte obehörigen röja vad han eller hon på detta sätt har fått veta om någon enskilds personliga förhållanden. I det allmännas verksamhet tillämpas i stället bestämmelserna i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Rättelse och skadestånd

15 § Bestämmelserna i 28 och 48 §§ personuppgiftslagen (1998:204) om rättelse och skadestånd tillämpas också vid behandling av personuppgifter i strid med denna lag eller föreskrifter som har meddelats med stöd av denna lag.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2005:321) om tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2005:321) om tillträdesförbud
vid idrottsarrangemang

*dels att rubriken närmast före 6 § ska lyda "Ärendets handläggning",
dels att det ska införas en ny paragraf, 8 a §, av följande lydelse.*

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

8 a §

En polisman eller annan anställd vid Polismyndigheten får fotografera en person som har eller skäligen kan antas få tillträdesförbud enligt denna lag i syfte att fotografiet ska kunna tillföras det register som Polismyndigheten får föra enligt lagen (2015:000) om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

3 Förslag till lag om ändring i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400)

Härigenom föreskrivs att det i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) ska införas två nya paragrafer, 35 kap. 4 a och 10 b §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

35 kap.

4 a §

Sekretess gäller i verksamhet som avser förande av register enligt lagen (2015:000) om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang för uppgift om en enskilds personliga förhållanden, om det inte står klart att uppgiften kan röjas utan att den enskilde eller någon närstående till denne lider men.

För uppgift i en allmän handling gäller sekretessen i högst sjuttio år.

10 b §

Sekretessen enligt 4 a § hindrar inte att en uppgift lämnas ut enligt vad som föreskrivs i lagen (2015:000) om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

4 Förslag till lag om ändring i polisdatalagen (2010:361)

Härigenom föreskrivs att 1 kap. 3 § polisdatalagen (2010:361) ska ha följande lydelse.

Lydelse enligt SFS 2014:597

Föreslagen lydelse

1 kap.

3 §

Denna lag gäller inte vid behandling av personuppgifter enligt

1. vapenlagen (1996:67),	
2. lagen (1998:620) om belastningsregister,	
3. lagen (1998:621) om misstankeregister,	
4. lagen (2000:344) om Schengens informationssystem,	
5. lagen (2006:444) om passage-
rarregister, <i>eller</i>	5. lagen (2006:444) om passage-
rarregister,
6. lagen (2010:362) om polisens
allmänna spaningsregister.	6. lagen (2010:362) om polisens
allmänna spaningsregister, <i>eller</i>
	7. <i>lagen (2015:000) om register
över tillträdesförbud vid idrotts-
arrangemang.</i>

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

5 Förslag till lag om ändring i lagen (2002:444)
om straff för finansiering av särskilt allvarlig
brottslighet i vissa fall

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (2002:444) om straff för finansiering av särskilt allvarlig brottslighet i vissa fall

dels att de två rubrikerna närmast efter 7 § ska utgå,

dels att rubriken närmast före 9 § ska utgå,

dels att rubrikerna närmast före de genom lag (2009:73) upphävda 10–22 §§ ska utgå.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2015.

BILAGA 3

Konstitutionsutskottets yttrande 2014/15:KU3y

Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang

Till justitieutskottet

Justitieutskottet beslutade den 18 november 2014 att ge konstitutionsutskottet tillfälle att yttra sig över proposition 2013/14:254 Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang och över följdmotion 2014/15:45 av Rosanna Dinamarca m.fl. (V) i de delar som berör konstitutionsutskottets beredningsområde.

I detta yttrande behandlar konstitutionsutskottet frågor om förslagets grundlagsenlighet och skyddet för den personliga integriteten samt den föreslagna ändringen i offentlighets- och sekretesslagen.

I ärendet finns en avvikande mening (V).

Utskottets överväganden

Propositionen

I propositionen föreslår regeringen en ny lag som gör det möjligt för polisen att föra ett register med uppgifter om personer som har meddelats tillträdesförbud till idrottsarrangemang. Idrottsorganisationer ska kunna få tillgång till och behandla uppgifter från registret om det behövs för att förebygga, förhindra eller upptäcka överträdelser av tillträdesförbudet. Den som arbetar för eller utför uppdrag åt en idrottsorganisation och därigenom tar befattning med en uppgift ur registret, t.ex. säkerhetspersonal, ska omfattas av tystnadsplikt och får inte obehörigen röja vad han eller hon har fått veta om någon enskilds personliga förhållanden. En uppgift i registret som inte längre behövs ska gallras.

När det gäller anställda i det allmännas verksamhet föreslår regeringen en ny bestämmelse i offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) om sekretess i verksamhet som avser förande av ett sådant register, för uppgifter om den enskildes personliga förhållanden. Sekretessen ska inte hindra att idrottsorganisationerna får ut de uppgifter de behöver.

Regeringen anför i propositionen att det är angeläget att de arrangerande idrottsorganisationerna har möjlighet att ta sitt ansvar för säkerheten vid arrangemangen genom att förhindra att personer med tillträdesförbud släpps in. En förutsättning för detta är att arrangörerna har kännedom om vilka personer som har tillträdesförbud och kan identifiera dem vid inpasseringskontrollen. Även om det är vanligt att en idrottsorganisation har god kännedom om vilka personer som har tillträdesförbud behöver detta enligt regeringen inte alltid vara fallet. Ett register behövs därför för att polisen och idrottsorganisationerna ska kunna identifiera personer med tillträdesförbud och upprätthålla gällande beslut om tillträdesförbud.

Samtidigt innebär behandlingen av personuppgifter i ett sådant register en risk för intrång i den personliga integriteten. En godtagbar balans mellan samhällets krav på att personer som har tillträdesförbud hindras från att överträda det och skyddet för den personliga integriteten måste uppnås. Den föreslagna lagens reglering av för vilka ändamål uppgifterna får behandlas samt bestämmelserna om tillgång till personuppgifterna, gallring, tystnadsplikt, rättelse och skadestånd syftar enligt regeringen därför till att skydda människor mot att deras personliga integritet kränks vid behandlingen av personuppgifter. Dessa föreslagna bestämmelser beskrivs i propositionen (s. 28 f.).

Motionen

Rossana Dinamarca m.fl. (V) yrkar i följdmotion 2014/15:45 att riksdagen avslår propositionen. Motionärerna anför att det föreslagna registret och

möjligheten för idrottsorganisationer att få ut uppgifter ur registret är mycket integritetskänsliga. Enskilda, i detta fall idrottsorganisationer, ska inte ha tillgång till den här typen av personuppgifter. Vid avvägningen mellan nyttan och den praktiska betydelsen av ett register och det motstående intresset av att skydda enskildas personliga integritet anser motionärerna att skyddet för den personliga integriteten bör väga tyngst. Lagen om tillträdesförbud fyller redan en funktion ur ett ordningsperspektiv, och den har hittills resulterat i ett begränsat antal beslut om tillträdesförbud, varför det enligt motionärerna är en oproportionerlig åtgärd att införa ett register.

Regeringsformen, Europakonventionen och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna

Var och en är sedan en grundlagsändring 2011 gentemot det allmänna skyddad mot betydande intrång i den personliga integriteten, om det sker utan samtycke och innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden (2 kap. 6 § andra stycket regeringsformen). Denna rätt får begränsas genom lag. Begränsningar får dock endast göras för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle. En begränsning får aldrig gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den och inte heller sträcka sig så långt att den utgör ett hot mot den fria åsiktsbildningen såsom en av folkstyrelsens grundvalar. En begränsning får inte göras enbart på grund av politisk, religiös, kulturell eller annan sådan åskådning (2 kap. 20 och 21 §§ regeringsformen).

Enligt artikel 8 i Europeiska konventionen den 4 november 1950 angående skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen), som gäller som svensk lag, har var och en rätt till respekt för sitt privat- och familjeliv, sitt hem och sin korrespondens. Av 2 kap. 19 § regeringsformen följer att en lag eller annan föreskrift inte får meddelas i strid med Sveriges åtaganden på grund av konventionen.

En bestämmelse om respekt för privat- och familjelivet finns även i artikel 7 i Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna. Av artikel 8 i stadgan följer vidare bl.a. att var och en har rätt till skydd av de personuppgifter som rör honom eller henne.

Även skyddet för privatlivet enligt Europakonventionen och EU:s stadga får begränsas för vissa närmare angivna ändamål men bara i den utsträckning inskränkningarna är nödvändiga i ett demokratiskt samhälle respektive faktiskt svarar mot mål av allmänt samhällsintresse som erkänns av unionen eller behovet av skydd för andra människors rättigheter och friheter.

Utskottets ställningstagande

Regeringsformens skydd mot betydande intrång i den personliga integriteten som innebär övervakning eller kartläggning av den enskildes personliga förhållanden får begränsas genom lag. Utöver kraven på att en begränsning bara

får göras för att tillgodose ändamål som är godtagbara i ett demokratiskt samhälle och aldrig får utgöra ett hot mot den fria åsiktsbildningen förutsätter regeringsformen att en begränsning aldrig får gå utöver vad som är nödvändigt med hänsyn till det ändamål som har föranlett den. En avvägning måste med andra ord alltid göras mellan intrånget i den enskildas integritet och det intresse som den föreslagna lagstiftningen har till syfte att värna. Liknande krav ställs i Europakonventionen och EU:s stadga om de grundläggande rättigheterna.

Beslut om tillträdesförbud är ett viktigt led i arbetet för att öka tryggheten och trivseln vid idrottsarrangemang. Det är i första hand idrottsorganisationerna som ansvarar för säkerheten vid arrangemangen och det är därför angeläget att dessa kan se till att tillträdesförbuden efterlevs genom att förhindra att personer med tillträdesförbud släpps in på arrangemangen. En förutsättning för detta är att de har kännedom om vilka personer det gäller och kan identifiera dem vid inpasseringskontrollen.

Konstitutionsutskottet anser att regeringen i propositionen tydligt redogör för och motiverar varför de ingrepp i den personliga integriteten som lagförslagen medför är såväl nödvändiga som väl avvägda i förhållande till de fördelar och vinster som kan uppnås med åtgärderna. Utskottet noterar i sammanhanget att tillgången till och spridningen av de personuppgifter som finns i registret är reglerad och begränsad. Det finns dels föreskrifter som begränsar de ändamål för vilka uppgifterna får behandlas och den krets av personer som ska få ha tillgång till personuppgifterna, dels bestämmelser om gallring, tystnadsplikt och skadestånd. Det finns mot denna bakgrund enligt konstitutionsutskottet inga konstitutionella hinder mot att bifalla regeringens förslag på lag om register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang.

I fråga om tystnadsplikten kan vidare noteras att den innebär en inskränkning i yttrandefriheten. Även i det sammanhanget bör erinras om att tillgången till uppgifter ska vara begränsad enligt krav som ställs upp i den föreslagna lagen.

Slutligen ställer sig konstitutionsutskottet bakom regeringens bedömning när det gäller behovet av ändring i offentlighets- och sekretesslagen. Utskottet föreslår därför att justitieutskottet tillstyrker propositionen i denna del.

Stockholm den 9 december 2014

På konstitutionsutskottets vägnar

Andreas Norlén

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Andreas Norlén (M), Björn von Sydow (S), Hans Ekström (S), Annicka Engblom (M), Veronica Lindholm (S), Jonas Åkerlund (SD), Maria Abrahamsson (M), Jonas Gunnarsson (S), Per-

Ingvar Johnsson (C), Agneta Börjesson (MP), Patrick Reslow (M), Emanuel Öz (S), Tony Wiklander (SD), Mathias Sundin (FP), Mia Sydow Mölleby (V), Tuve Skånberg (KD) och Emilia Töyrä (S).

Avvikande mening

Register över tillträdesförbud vid idrottsarrangemang (V)

Mia Sydow Mölleby (V) anför:

Att polisen ska föra ett register med uppgifter om vilka som har meddelats tillträdesförbud till idrottsarrangemang innebär risker för den personliga integriteten. Detta gäller särskilt eftersom uppgifter ur registret dessutom enligt förslaget ska kunna lämnas ut till andra än polisen, dvs. till idrottsorganisationer, som är privata aktörer. Att alla som är verksamma vid ett idrottsarrangemang ska ha tillgång till uppgifter ur registret om enskilda besökare vore mycket integritetskränkande.

Vid en avvägning mellan nyttan av registret och intresset av att skydda enskildas personliga integritet bör integritetsskyddet enligt min mening väga tyngst. Lagen om tillträdesförbud fyller redan en funktion ur ett ordningsperspektiv, och har hittills dessutom resulterat i ett begränsat antal beslut om tillträdesförbud. Att införa ett register med uppgifter om enskildas personliga förhållanden framstår mot denna bakgrund som en oproportionerlig åtgärd.

Regeringen har enligt min mening inte tillräckligt motiverat varför det trots grundlagens krav på skydd för den personliga integriteten finns ett behov av ett tillträdesförbudsregister. Jag föreslår därför att justitieutskottet avstyrker propositionen.